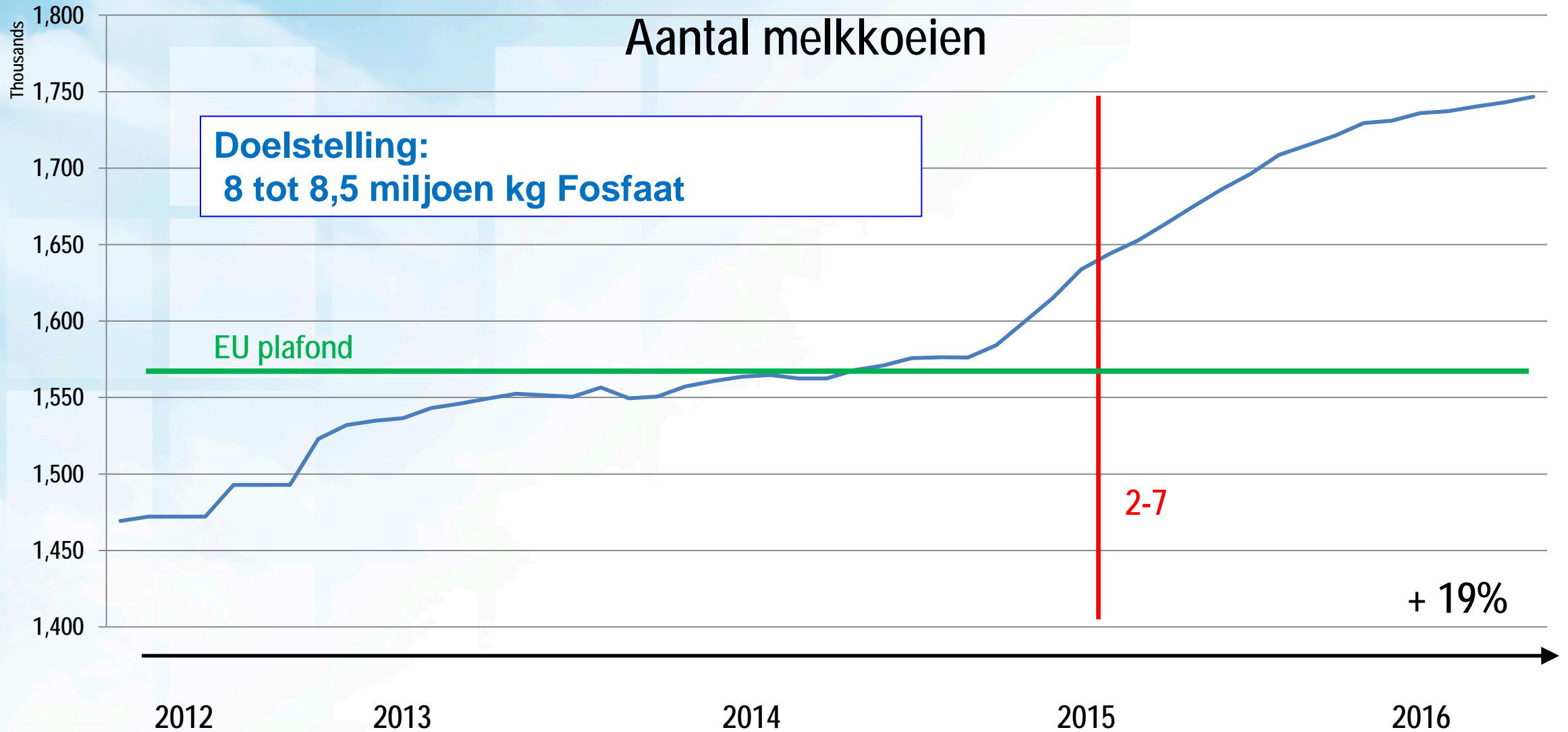

De Nederlandse melkveehouderij, grenzeloos beperkt!

9 november 2016

Aantal melkkoeien

2012

2013

2014

2015

2016

Geen derogatie betekent:

927

EXTRA VRACHTWAGENS
...Slecht voor de buren

Extra vrachtauto's
per dag

27
MILJOEN KM EXTRA
VRACHTWAGEN TRANSPORT
...Slecht voor de files

42
miljoen kuub
AARDGAS
EXTRA
...Slecht voor de Groningers

230.000
ton extra

...Slecht voor het klimaat

GEEN DEROGATIE?

NEGATIEF EFFECT
OP HET MILIEU!

400
DUZEND
TON

MINDER ORGANISCHE
STOF IN DE BODEM
...Slecht voor de bodem-/bieldiversiteit

150.000 TON

EXTRA KUNSTMEST
...Slecht voor de duurzame ontwikkeling
in de zuivel en onze export

30.000 HA

MINDER
grasland
EN MÉÉR BOUWLAND
...Slecht voor onze weidevogels

CO2 x2

Verdringing van varkensmest waardoor
ruim 2x zoveel mestexport of verwerking
nodig is waardoor de extra CO2 uitstoot
nog eens verdubbelt.
...Teruggang van circulaire naar oude economie

LTO Nederland

LTO
NOORD

ONDERNEMEN DOE JE SAMEN

DUURZAME **ZUIVELKETEN**

LTO Nederland

LTO
NOORD

ONDERNEMEN DOE JE SAMEN

Omgeving

Markt

Markt biedt kansen

- Voedsel is levensbehoefte
- Melk rijk aan grondstoffen/nutriënten
- Groei wereldbevolking
- Globalisering

Voedsel

- Aandacht voor herkomst neemt toe
- Voedsel is sexy
- Creëren van toegevoegde waarde

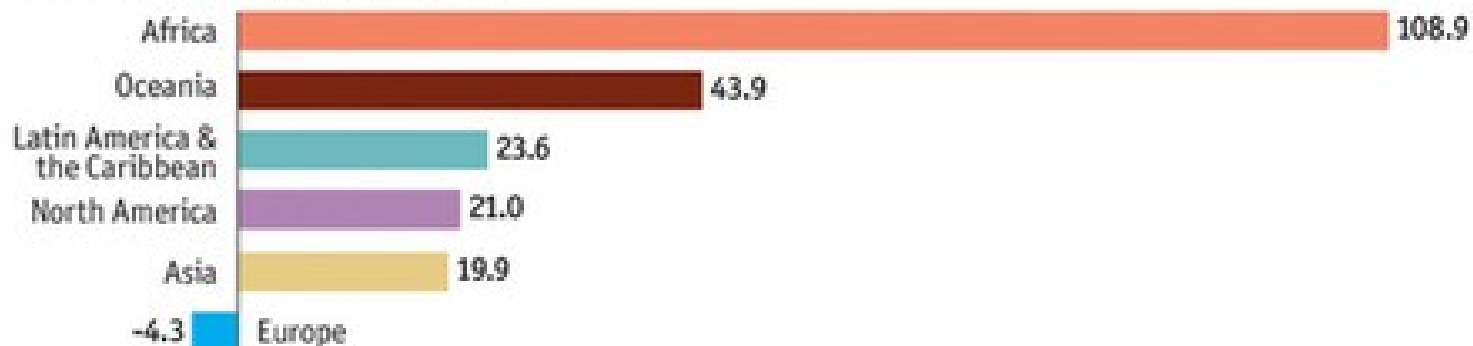

Groei wereldbevolking

The world's population

Regional % change, 2015-50 forecast

Total population, bn

2015

2050 forecast

2100 forecast

globalisering

**Energie minder
beperkende factor**

digitalisering

Open grenzen

3D-printing

Logistiek

Open netwerken

Omgeving

- Werkomgeving
- Milieu
- Mensen

Werkomgeving

- Grond
- Bedrijf
- Gebied

Milieu

- Flora en fauna
- Lucht
- Water
- Bodem

Mensen

- Buren
- Belanghebbende/betrokkene
- Groeperingen
- Politiek

Resumé

- Kansen in de markt
- Bedrijven zeer divers
- Druk op milieu
- Kritisch maar positieve mensen

Omgeving

Markt

MELKEN
met de
MAATSCHAPPIJ
TROTS!
op de
MELKVEEHOUDERIJ

De boer als producent verbindt 'koe, gras en melk,' maakt eigen keuzes en houdt daarbij rekening met zijn omgeving en de wensen van de markt. Er is een continue dialoog!

BOER

SAMENLEVING

De samenleving consumeert, heeft een mening en wensen. De sector luistert daarnaast, is continu in gesprek met de samenleving en vertaalt deze wensen naar de productie, uiteraard binnen de mogelijkheden die er zijn. De samenleving op haar beurt luistert ook naar de sector en is bereid haar standpunten aan te passen. Er is wederzijds begrip en respect!

De koe is gezond, heeft plezier en wordt op en top verzorgd

KOE

Het product is van onbesproken kwaliteit. Wordt gemaakt onder het label *Made in Holland*. Dat staat voor 'Fris', 'Zuiver' en 'Lekker'!

MELK

De melkveehouderij is grondgebonden, zorgt goed voor bodem, water en biodiversiteit

GRAS

Uitdagingen

- Kunnen we het gewilde produceren?
- Kunnen we het gewild produceren?

Concrete thema's

Lange termijn perspectief

- Klimaat & Energie
- Diergezondheid & Dierwelzijn
- Weidegang & Omgeving
- Biodiversiteit & Milieu

Verantwoorde ontwikkelen

- Grondgebonden karakter
- Weidegang
- Binnen milieurandvoorwaarden

Thema	Doel 2020	Bereikt in 2015	Status
Klimaatneutraal ontwikkelen 	20% reductie broeikasgassen en klimaatneutrale groei	In 2014 -15% broeikasgassen t.o.v. 1990. Stijging door toename aantal koeien t.o.v. 2013	
	16% productie van duurzame energie	Toename nodig voor realiseren doel. Huidige hoeveelheid onduidelijk: monitoring wordt verbeterd	
	Verbetering energie-efficiency 2% per jaar	25% minder brandstof per kg melk in 2014 t.o.v.2005, op schema	
Continu verbeteren dierenwelzijn 	Verantwoord antibioticagebruik	Alleen antibiotica voor zieke koeien. In 2015 -47% antibioticagebruik t.o.v. 2009. 99% van de bedrijven onder de actiewaarde van de SDa	
	Gemiddelde leeftijd koeien met 6 maanden verlengen	+½ maand t.o.v. 2011. Zuivelondernemingen geven financiële stimulans	
	Verbeteren score dierenwelzijn	Ontwikkelen score dierenwelzijn op schema. Eind 2017 gereed, daarna vaststellen doelen	
Behoud weidegang 	Ten minste handhaven niveau weidegang 2012	In 2015 meer bedrijven met koeien in de wei ten opzichte van 2014. Werven nieuwe weiders	
Behoud biodiversiteit en milieu 	100% verantwoorde soja	Zuivelsector vanaf 2015 volledig over op verantwoorde soja	
	Binnen milieुरandvoorwaarden fosfaat en ammoniak	Overschrijden fosfaatplafond. Overheid heeft fosfaat-rechten aangekondigd	
	Geen netto verlies van biodiversiteit	Aanpak biodiversiteit wordt ontwikkeld samen met WNF en Rabobank	

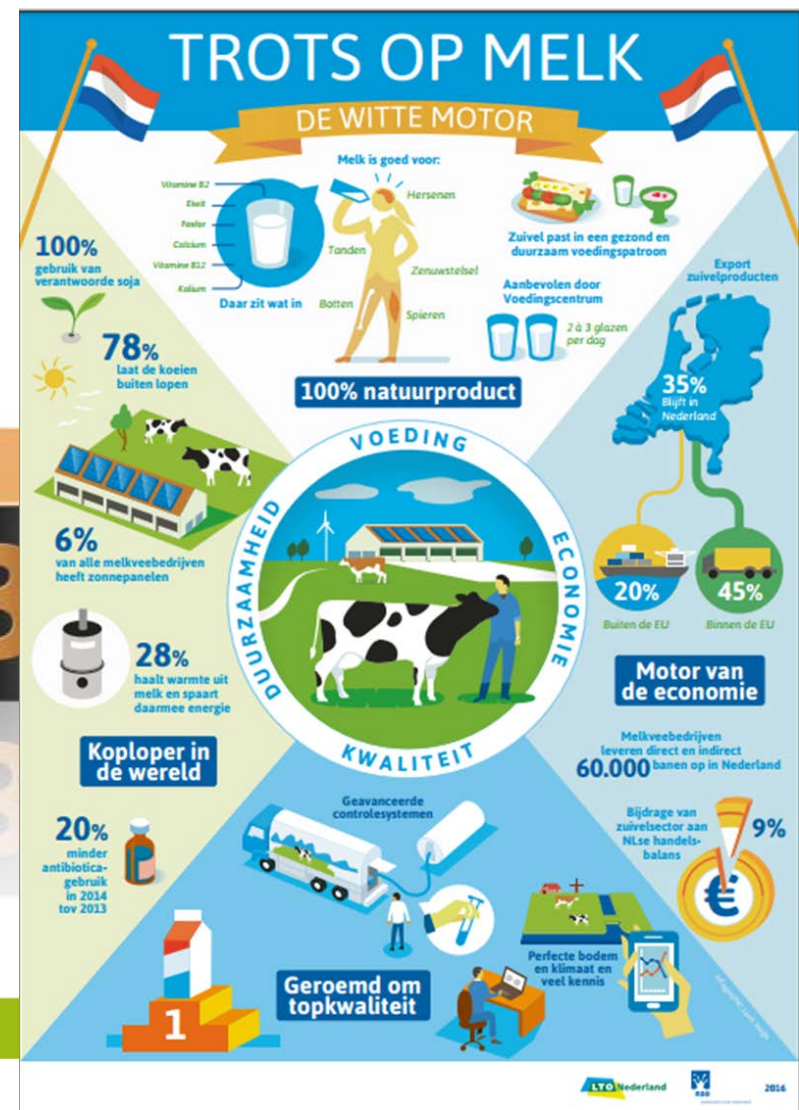
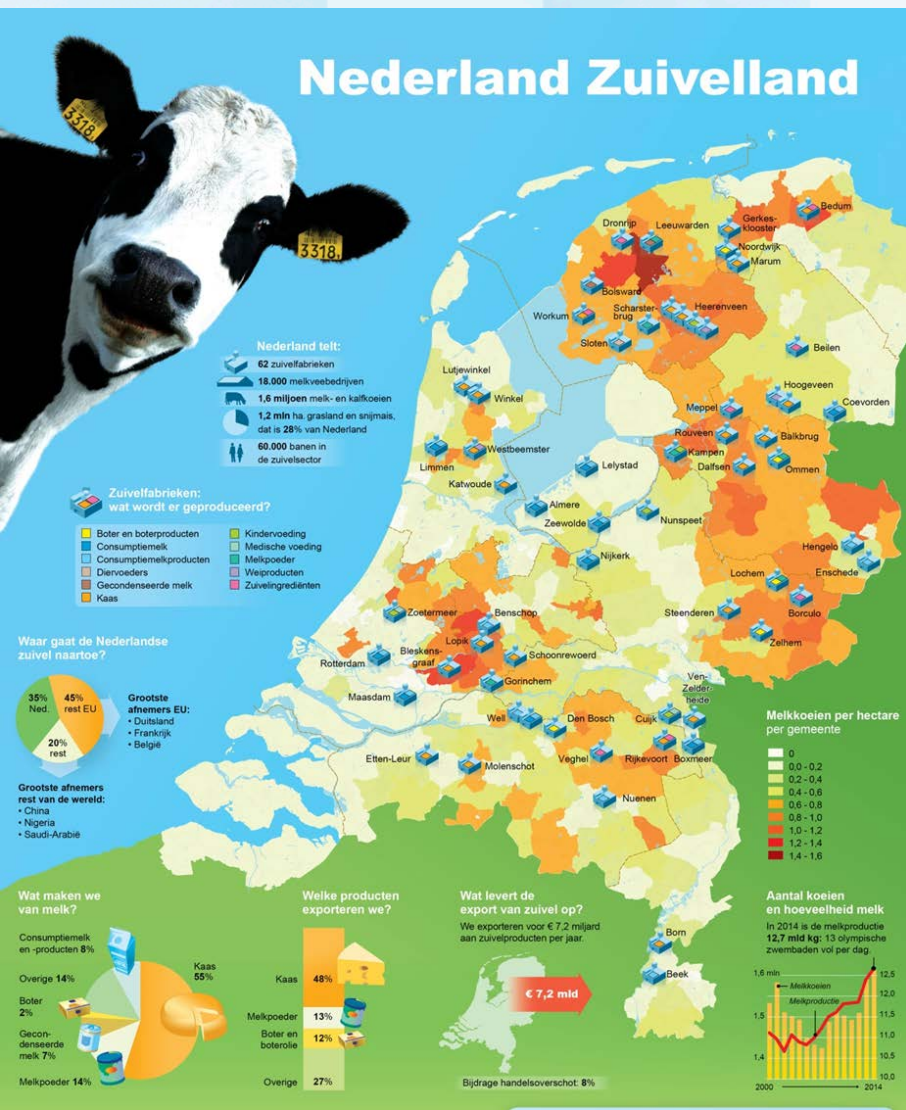
Wat is daar voor nodig?

Spiegel

Trots!

Voor wie produceren wij?

OF

Technische oplossingen

Waardering

Samenwerking

Diversiteit benutten

Onzekere factoren

- Consumentengedrag
- Politiek
- Marktomstandigheden
- Natuursinvloeden
- Collega's

Beïnvloeden: Van lijden naar leiden

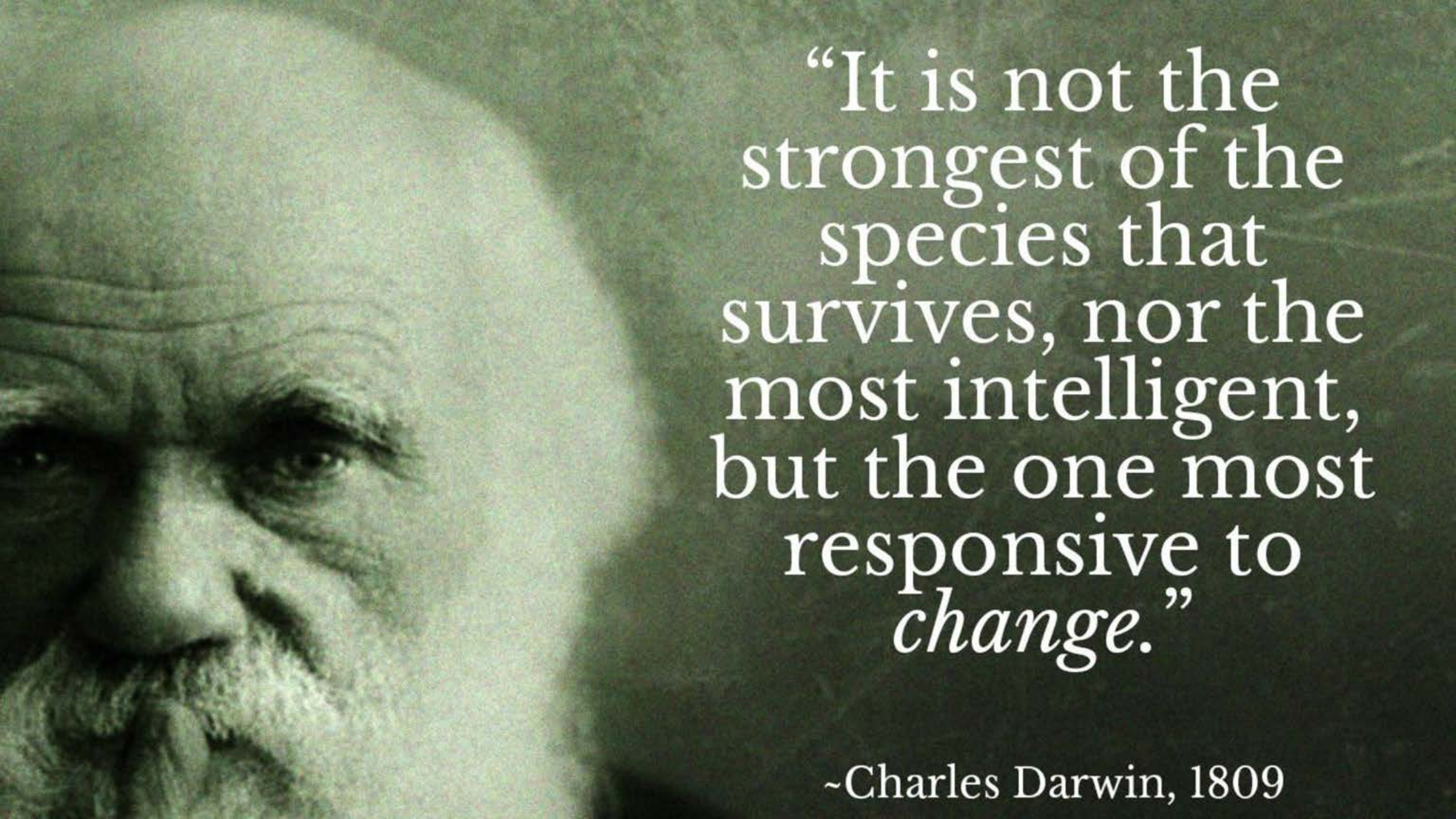

- Consumenten: Verleiden
- Politiek: Leiden
- Markt: Onderscheiden
- Natuur: Preventie
- Collega's: Samenwerking

Ruimte om te kunnen veranderen

- Sensitief
- Soepel van geest
- Bedrijfsvoering
- Financiële buffer
- Samenwerking

“It is not the
strongest of the
species that
survives, nor the
most intelligent,
but the one most
responsive to
change.”

~Charles Darwin, 1809